

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2014-10-30
Besvaras senast
2014-11-20

Till klimat- och miljöminister Åsa Romson (MP)

2014/15:90 Säkerhetskrav på kärnkraft

Regeringen har tydliggjort att kärnkraften ska bära en större andel av sina samhällsekonomiska kostnader samt att säkerhetskraven ska skärpas och kärnavfallsavgiften höjas. Man har även slagit fast att Vattenfalls planer på nya reaktorer ska avbrytas. Vänsterpartiet vill avveckla kärnkraften och ersätta den med förnybar energi och energieffektivisering. Vi har också många gånger påpekat den bristande säkerhet som omgärdar svensk kärnkraft samt att den subventioneras genom för låga avgifter för slutförvar och kostnader för försäkringar. Därför är dessa besked från den nya regeringen i grunden bra.

Frågan är dock vad dessa besked rent konkret innebär och vad regeringen har för plan för att genomföra detta.

För närvarande arbetar Strålsäkerhetsmyndigheten med nya föreskrifter för kärnkraften och nya säkerhetskrav, bland annat till följd av kärnkraftsolyckan i Fukushima i Japan samt Vattenfalls planer på nya kärnreaktorer. Ett avgörande förslag handlar om att införa ett system för extra nödkylning av reaktorer, så kallad oberoende hårdkylning, vilket inte finns i Sverige i dag. Förhoppningen är att ett nytt kylsystem ska fungera även om elen slås ut i reaktorn vid en allvarlig olycka. Den 9 oktober 2014 skrev myndigheten på Dagens Nyheters debattsida att man kommer att ställa som krav att oberoende hårdkylning ska vara införd senast 2020 med gradvis introduktion från 2017 annars kommer man att kräva att reaktorer stängs.

Det anmärkningsvärda är dock att myndigheten inte kommer att kräva att de äldsta reaktorerna ska behöva införa kravet fullt ut. För dessa reaktorer räcker det att man installerar ”kompensatoriska åtgärder”, i huvudsak mobila enheter. Att endast förlita sig på mobila enheter har mötts av kritik, och myndigheten skriver själv att fasta installationer ”har en större robusthet mot yttre påverkan” och att de ”aktiveras enklare”.

Strålsäkerhetsmyndighetens resonemang är orimligt och oroväckande. Det innebär att myndigheten låter de äldsta reaktorerna, de som dessutom oftast är mest riskabla ur ett säkerhetsperspektiv, komma undan med lägre krav än de andra verken eftersom det av allt att döma kommer att bli för dyrt för dem att genomföra förändringen fullt ut. Men att låta företagens ekonomiska förutsättningar styra säkerheten för svensk kärnkraft får aldrig vara ett alternativ.

Sveriges Radios *Ekot* uppmärksammade den 28 oktober att kärnkraftsbolagen fortfarande slipper ökat ansvar vid en olycka. Trots en överenskommelse inom EU år 2009 om att försäkringsbeloppet ska höjas från 3 miljarder till 12 miljarder kronor har förändringen inte trätt i kraft. Vänsterpartiet anser att kärnkraften ska bära sina skadeståndskostnader vid kärnkraftsolyckor och att Sverige inte längre bör vänta med att höja försäkringsbeloppet. Visserligen är 12 miljarder kronor långt ifrån tillräckligt för att bära kostnaderna vid en allvarlig olycka men innebär ett steg i rätt riktning för att kärnkraftsbolagen ska ta större ansvar.

Med anledning av detta vill jag fråga klimat- och miljöminister Åsa Romson:

1. På vilket sätt avser klimat- och miljöministern att skärpa säkerhetskraven för de svenska reaktorerna?
2. Vilka åtgärder kommer klimat- och miljöministern att vidta för att vi ska ha en enhetlig säkerhetsstandard för samtliga kärnreaktorer i Sverige?
3. Vilka åtgärder avser klimat och miljöministern att vidta för att Sverige skyndsamt ska införa höjt försäkringsbelopp för kärnkraftsbolagen?

.....
Jens Holm (V)

Överlämnas enligt uppdrag

Anders Norin